

ČESKÁ REPUBLIKA
Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Na Úvoze Ivančice, okres Brno-venkov

Na Úvoze 1, 664 91 Ivančice

Identifikátor: 600 110 419

Termín konání orientační inspekce: 20. – 21. březen 2002

Čj.	126 88/02-11025
Signatura	ol3av105

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Na Úvoze Ivančice, okres Brno-venkov, jejímž zřizovatelem je město Ivančice, je příspěvkovou organizací. V přízemí budovy, která původně sloužila dětským jeslům, je školní družina. Mateřská škola (dále MŠ) je umístěna v sídlištní zástavbě, v příjemném prostředí vzdáleném od veřejných komunikací. Kapacita školy je 80 dětí. Ve školním roce 2001/2002 je k docházce do MŠ zapsáno 66 dětí, které jsou rozděleny do třech tříd podle věku. Součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje stravování dětí i zaměstnanců. Při orientační inspekci byly hodnoceny podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Škola využívá pro plánování vzdělávací činnosti publikace E. Opravilové a V. Gebhartové „Jaro, Léto, Podzim, Zima“ (Portál 1998) a další materiály, které se zabývají ekologickou výchovou. Všechny složky vzdělávací činnosti jsou v plánování zastoupeny rovnoměrně. Učitelky navazují při plánování výchovné práce na roční plán, pro který zvolily zastřešující téma. V rámci ročních období si v něm jednotlivé měsíce roku označily podle toho, jakému dění v přírodě se budou věnovat. Dále si učitelky zpracovávají týdenní tematické plány, které jsou postaveny především na cílech a nejsou diferencovány ve vztahu k individuálním schopnostem a předpokladům dětí. Stanovená témata svému účelu slouží spíše okrajově, často mají pouze motivační charakter a v průběhu týdne ustupují úkolům jednotlivých výchovných složek. Pro každodenní výchovně vzdělávací práci si učitelky stanovují cíle se stručným obsahem plánovaných činností, které podrobněji rozpracovávají ve třídě nejstarších dětí. Cíle pro spontánní, rutinní a řízené aktivity učitelky vhodně rozlišovaly.

Úroveň plánování a přípravy vzdělávací činnosti byla průměrná.

Podmínky vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací činnost zajišťují učitelky s dlouholetou pedagogickou praxí. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti v souladu s příslušnými právními předpisy. Učitelky využívají dostupných nabídek a zapojují se do dalšího vzdělávání. Získané poznatky s různou mírou úspěšnosti využívají ve výchovně vzdělávací činnosti. Doba souběžného působení učitelek nebyla stanovena vždy dostatečně promyšleně a efektivně ve vztahu k přímé výchovné práci. Jednalo se zejména o neúčelné překrývání několika učitelek v době odpočinku dětí.

Budova mateřské školy byla přizpůsobena potřebám předškolních dětí pouze částečně. Velikost tříd i hygienického zařízení zůstala původní, rovněž velikost stolků a židliček vždy neodpovídala rozdílné výšce dětí. Prostorové podmínky do značné míry limitují rozvoj přirozeného pohybu dětí, jedna ze tříd má sníženou kapacitu. Díky tvořivosti dětí a učitelek se podařilo vhodně a esteticky upravit prostředí v jednotlivých třídách, které jsou vybaveny starým, dosud funkčním nábytkem. Odpolední odpočinek dětí, probíhal pouze ve dvou třídách. Vzhledem k příliš těsnému umístění lehátek nebyly vždy vytvořeny vhodné podmínky pro relaxaci dětí. Vybavení hračkami, pomůckami, dětskou i odbornou literaturou je spíše průměrné. Ředitelka dle finančních možností postupně modernizuje poněkud zastaralé vybavení školy. Všechny prostory školy jsou čisté a udržované, vhodně vyzdobené výtvarnými pracemi a výrobky dětí.

Prostorná školní zahrada s převážně kovovými průlezkami umožňuje rozvoj rekreačních a relaxačních činností. Mateřská škola často využívá pro sportovní a pohybové aktivity dětí sousední hřiště základní školy.

Počty zapsaných dětí jsou v souladu s pedagogickými, hygienickými i organizačními podmínkami školy. Stanovený režim dne odpovídá požadavkům psychohygieny. Interval mezi dvěma jídly je respektován, také pobytu venku je věnován dostatečný časový prostor. V průběhu dne nebyly ve všech třídách vytvořeny vhodné podmínky pro rozvoj přirozeného pohybu dětí a jejich relaxaci. Pitný režim, přestože je zaveden, nebyl vždy přirozeně využíván. Nevhodné umístění nádoby s pitím příliš nepřispívalo k vytvoření požadovaného návyku. Odpolední odpočinek probíhal ve velmi stísněných podmínkách, což se negativně odrazilo v neklidu a nekázní dětí, jejichž individuální potřeba spánku nebyla většinou zohledněna. Rozložení spontánních a řízených činností během dne nebylo vždy vyvážené, řízené aktivity někdy převažovaly nad spontánními činnostmi.

Personální podmínky školy jsou velmi dobré, materiální a psychohygienické podmínky byly průměrné. Celkově byly podmínky vzdělávací činnosti průměrné.

Řízené činnosti (organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace).

Volba metod a forem práce se odlišovala v souvislosti s pedagogickou invencí jednotlivých učitelů. V některých případech převažovaly ve výchovně vzdělávací činnosti frontální metody a formy práce a děti většinou jen plnily zadané úkoly. Kvalitně připravené řízené činnosti probíhaly přirozeně. Děti pracovaly ve skupinách a průběžně si vybíraly z připravené nabídky aktivit. Učitelky vhodně využily při seznamování dětí s přírodou vedle názorných metod i ukázky skutečných předmětů a rostlin. Děti si mohly v souladu se svými potřebami zvolit čas pro svačinu, což jim umožňovalo pracovat vlastním tempem i dokončit započaté činnost. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly nenásilné a plynulé. Většina řízených činností probíhala u stolečků. Přestože některé děti měly vadné držení těla, pohybovým činnostem ani kompenzaci jednotvárného pohybu nevěnovaly učitelky žádoucí pozornost. Ve výchovně vzdělávací činnosti často chybělo větší zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dětí. Také při upevňování hygienických a kulturních návyků nebyly učitelky vždy dostatečně důsledné. Náležitou pozornost nevěnovaly vedení dětí ke kultuře stolování ani ke správnému zacházení s příborem. Úroveň těchto dovedností a návyků byla celkově nižší.

Prostřednictvím vstupní motivace se dařilo učitelkám vzbudit zájem dětí o nabízené činnosti. Využívaly zejména momentu překvapení či zajímavých a netradičních pomůcek. Méně k udržení zájmu a pozornosti dětí využívaly průběžné motivace, emocí dětí či jejich vnitřní motivace k činnostem. Projevy dětí učitelky hodnotily většinou pozitivně, někdy příliš obecné hodnocení postrádalo inspirativní a motivující charakter a neposkytovalo dětem účinnou zpětnou vazbu. V některých případech se méně podnětná průběžná motivace odrazila v postupném poklesu zájmu dětí. Ve výchovně vzdělávací práci převažovala orientace na výsledek, nikoliv na dítě a jeho potřeby. Učitelky stavěly více na šíři poznatků, méně děti vedly k postihování vztahů a souvislostí. Získané poznatky nebyly vždy upevňovány a prověřovány odpovídajícím způsobem.

Ve třídách vládla příjemná atmosféra, což se odráželo v pozitivních vztazích mezi učitelkami a dětmi. Při některých řízených činnostech převažoval verbální projev učitelů a děti tak měly menší prostor pro volné vyjadřování i rozvoj aktivní slovní zásoby.

Otázky učitelek nebyly vždy dostatečně promyšlené, neměly rozvíjející charakter a nepodněcovaly rozvoj dětské řeči.

Organizace, zvolené metody a formy práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly průměrnou úroveň. Řízené činnosti byly celkově průměrné.

Spontánní činnosti (organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace)

Děti si mohly vybrat kamaráda i místo pro hru, zvolit mezi individuální či skupinovou činností. Měly volný přístup k hračkám a pomůckám. Do her dětí učitelky zasahovaly většinou citlivě a pomáhaly je rozvíjet. Předkládaly dětem další náměty či pracovní postupy, jejichž výběr většinou ponechávaly na svobodné volbě dětí. V některých případech učitelky podcenily význam a roli dospělého při rozvíjení a obohacování her, což se pak zpětně odrazilo v jejich menší obsahové pestrosti. Přejechy mezi spontánními a řízenými činnostmi byly většinou pružné a plynulé. Děti si střídavě hrály na zemi i u stolečků, byly vedeny k samostatnému rozhodování i k dokončení započatých činností. Někdy však příliš dlouho setrvaly u jedné hračky či hry, aniž by byl jednostranný pohyb dětí při hrách kompenzován. Přestože byla jedna třída větší část dopoledne prázdná, nevyužily učitelky této možnosti k pohybovým aktivitám dětí.

K získání zájmu dětí využívaly učitelky méně obvyklých pomůcek z přírodního materiálu, se kterými děti se zájmem experimentovaly. Získávaly tak praktické zkušenosti i nové poznatky. Učitelky hodnotily děti převážně pozitivně, v některých třídách je vedly k sebehodnocení.

Vzájemná komunikace mezi učitelkami a dětmi byla přirozená, založená na vzájemné důvěře. Mezi dětmi byly velmi pěkné vztahy, v některých případech však chybělo jejich vedení k větší vzájemné spolupráci. K vyjádření svých zážitků a přání měly děti dostatek příležitostí a jen někdy převládal ve vzájemné komunikaci verbální projev učitelky.

Organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly velmi dobré. Celkově byla úroveň spontánních činností velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

V oblasti plánování a přípravy vzdělávací činnosti i podmínek byla úroveň řízených a spontánních činností průměrná. Organizace, metody a formy vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly při řízených činnostech průměrné, při činnostech spontánních velmi dobré.

Na základě zjištěných skutečností byla celkově výchovně vzdělávací činnost z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ve spolupráci s pedagogickým kolektivem a na základě analýzy podmínek školy ředitelka zpracovala koncepci na období 2001 – 2005 a roční plán na školní rok 2001/2002. Koncepční cíle jsou zaměřeny na ekologickou výchovu, prostřednictvím které škola navazuje na koncepční záměry z předchozích let a dále je rozvíjí. Rodiče i zřizovatel byli s touto

konceptci seznámení. Ve velmi obecných cílech i v dílčích úkolech se ředitelka zaměřuje na rozvoj osobnosti dítěte, avšak ve své koncepci ani v ročním plánu školy tuto oblast dále nerozpracovává. V oddíle zaměření tříd jsou sice uvedeny některé další cíle z hlediska rozvoje osobnosti dítěte, ty však vycházejí spíše ze zájmové orientace jednotlivých učitelek (výtvarná, hudební, tělesná). V dalších částech koncepce a v ročním plánu školy ředitelka rozpracovává pouze okruh týkající se přírody. Propojenost dlouhodobých a dílčích plánů není vždy zřejmá. Přes jistou nejasnost koncepčního zpracování je plánování funkční.

Plánování netvoří promyšlený a ucelený systém, jeho úroveň je průměrná.

Organizování

Organizační struktura MŠ je funkční vzhledem k podmínkám školy i potřebám rodičů a umožňuje ředitelce účinné řízení. V organizačním řádu a jeho přílohách ředitelka vymezila kompetence a pracovní povinnosti provozních i pedagogických pracovníků, jejich práva v těchto dokumentech stanovena nejsou. Pracovní povinnosti jednotlivých zaměstnanců jsou rozpracovány v jejich pracovních náplních. Pracovní dobu učitelek ředitelka stanovila vzhledem k postupnému provozu v jednotlivých třídách, ne však zcela promyšleně vzhledem k výchovně vzdělávací činnosti. Neefektivní bylo zejména překrývání několika učitelek v době odpočinku dětí a neúčelné prodloužení dopolední směny. V řádu mateřské školy, který je zpracován v obecné poloze, jsou stanoveny povinnosti rodičů, chybí vymezení jejich práv. Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s platnými právními předpisy. Většina administrativních nedostatků byla odstraněna v průběhu inspekce. Důvěrné údaje o dětech a zaměstnancích jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Informace zaměstnancům školy jsou předávány objektivně, včas a v potřebném rozsahu na pedagogických radách, provozních poradách, prostřednictvím oběžníků, nástěnek a dokumentů k prostudování. Pedagogické rady svolává ředitelka pravidelně a v souladu s plánem. Ze zápisů je zřejmé, že někdy organizační a provozní záležitosti, kterými se rada zabývá, převažují nad otázkami pedagogickými. Informace rodičům jsou předávány zejména při každodenních kontaktech s učitelkami, prostřednictvím nástěnek, na třídních schůzkách či neformálně při společných akcích.

Mateřská škola zprostředkovává rodičům kontakt s pedagogicko-psychologickou poradnou, s níž spolupracuje zejména při odkladech školní docházky či při řešení výchovných problémů. V rámci plynulého přechodu dětí do prvních tříd je navázána funkční spolupráce s místní základní školou a se školní družinou.

Aktivity školy jsou zaměřeny na prohloubení spolupráce s rodiči. Mateřská škola organizuje nejrozličnější kulturní programy (karneval, slavnostní otevírání a zavírání zahrady, mikulášskou besídku, Vánoce s rodiči, den otevřených dveří, sportovní den, výlety apod.). MŠ vychází vstříc zájmům a potřebám dětí i jejich rodičům, sama organizuje několik zájmových kroužků (např. výtvarný, hudební a mažoretky). Prostřednictvím kulturních vystoupení, výtvarných výstav apod. se MŠ prezentuje na veřejnosti. Vydává také vlastní časopis Čtvrtletníček, jímž pravidelně informuje veřejnost o své činnosti.

Organizování je na průměrné úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení, učitelkám ponechává dostatečný prostor pro seberealizaci i uplatnění vlastní iniciativy. Sleduje současné trendy v předškolní výchově a je schopna v jejich duchu inovovat řízení. V této oblasti dosáhla určitých dílčích úspěchů.

Rezervy zůstávají v odborném a metodickém vedení učitelek, ve kterém ředitelka neprojevuje dostatečnou jistotu. Za dobu působení ve funkci se ředitelce podařilo otevřít školu ve vztahu k rodičům a získat je pro aktivní spolupráci. Další vzdělávání učitelek ředitelka podporuje a umožňuje jim účast na vzdělávacích akcích, ve vlastním sebevzdělávání jde příkladem. Méně sleduje praktický dopad získaných poznatků ve výchovně vzdělávací práci jednotlivých učitelek. Pro hodnocení zaměstnanců ředitelka zpracovala kritéria, v souladu s nimi probíhá jejich odměňování.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky zahrnuje celou organizační strukturu školy. Kontrolní a hospitační činnost probíhá v souladu s plánem, který je rozpracován do jednotlivých měsíců školního roku. O průběžných kontrolách vede ředitelka stručné záznamy. Cíle hospitační činnosti nejsou vždy dostatečně promyšlené ve vztahu k deklarovaným záměrům školy. Z hospitačních záznamů i z hospitace realizované v době inspekce je zřejmé, že ředitelka se více zaměřuje na popis sledovaných jevů, méně na analýzu zjištěných skutečností. Hospitační záznamy obsahují většinou pozitivní hodnocení, odborné a metodické vedení pedagogických pracovníků z nich není zřejmé.

Kontrolní mechanismy mají průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Úroveň plánování, organizování i kontrolních mechanismů je průměrná. Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Podmínky vzdělávací činnosti byly celkově průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2002 ze dne 26. 2. 2002, č. j. OŠ/2926/2001
- Zřizovací listina vydaná dne 17.9. 2001
- Povolení výjimky ředitelem mateřské školy a určení počtu dětí ve třídě ze dne 28. 5.2001
- Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. 9. 2001
- Organizační řád s účinností od 1. 1. 2002
- Řád mateřské školy
- Kritéria pro přidělování nenárokových složek platu pro pedagogické a provozní pracovníce
- Koncepce školy na období 2001-2005
- Roční plán na školní rok 2001/2002
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Rozpis pracovní doby učitelek ve školním roce 2001/2002
- Záписy z pedagogických a provozních porad

- Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti
- Kniha docházky zaměstnanců
- Dokumentace BOZP a PO
- Evidence dětí (přihlášky do MŠ, rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ, evidenční listy, docházka dětí, zmocnění k odvádění dětí z MŠ)
- Plány vzdělávací činnosti
- Individuální záznamy o dětech - pedagogická diagnostika
- Individuální vzdělávací plány pro děti s odkladem školní docházky
- Personální dokumentace
- Přehled výchovné práce za školní rok 2001/2002
- Přehled o docházce dětí ve školním roce 2001/2002
- Kniha úrazů
- Sdělení o výsledcích inspekční činnosti ze dne 8. 2. 1996 Č. j. O-12-03/9596-Te-431

ZÁVĚR

Celkově byla úroveň výchovně vzdělávací činnosti z hlediska průběhu a výsledků vzdělávání průměrná. Podmínky vzdělávací činnosti byly celkově rovněž průměrné.

Plánování výchovně vzdělávací činnosti stejně jako organizování a kontrolní mechanismy měly průměrnou úroveň. Kvalita vedení a motivování pracovníků byla velmi dobrá. Ředitelka sleduje současné trendy v předškolní výchově a je schopna v jejich duchu inovovat řízení. V této oblasti dosáhla určitých dílčích úspěchů. MŠ velmi dobře spolupracuje s rodiči, výsledky své práce prezentuje na veřejnosti. Rezervy zůstávají v odborné a metodické pomoci ředitelky učitelkám, v efektivitě kontrolní a hospitační činnosti.

Od poslední inspekce realizované na škole v únoru 1996 došlo k personálním změnám. Současná ředitelka byla jmenována do funkce v roce 1998. Dne 1. 1. 2002 se MŠ stala příspěvkovou organizací.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Kališová	Hana Kališová v.r.
Členové týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	Eliška Vencálková v.r.

Ve Znojmě dne 4. dubna 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. 4. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Bronislava Minářová

Bronislava Minaříková v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Jihomoravského kraje, odbor školství	02-05-09	109/02
Zřizovatel - město Ivančice	02-05-09	110/02

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
-- --	-----	Připomínky nebyly podány